

❀ నక్షత్ర సూక్తం ❀

కృత్తిక -

అగ్ని॑ర్మః పా॒తు కృ॑త్తికాః ।

నక్ష॑త్రన్దే॒వమి॑న్ద్రియమ్ ।

ఇ॒దమా॑సా॒వ్యచక్ష॑ణమ్ ।

హ॒విరొ॒స॒జ్ఞః ప॑హోతన ।

య॒స్య భా॑న్తి ర॒శ్మయో॑ య॒స్య కై॑తవః ।

య॒స్యై॒మా వి॒శ్వా భు॑వనాని స॒ర్వో॑ ।

స కృ॑త్తికాభర॒భస॒వ్సానః॑ ।

అగ్ని॑ర్నో దే॒వస్సు॑వి॒తే దధా॑తు ॥ ౧ ॥

రోహిణి -

ప్ర॒జాప॑తే రోహి॒ణీవే॑తు ప॒త్నీ॑ ।

వి॒శ్వరూ॑పా బృ॒హతీ॑ చి॒త్రభా॑నుః ।

సా నో॑ య॒జ్ఞస్య॑ సువి॒తే దధా॑తు ।

యథా॑ జీ॒వేమ॑ శరద॒స్సపీ॑రాః ।

రోహి॑ణీ దే॒వ్యుద॑గాత్పుర॒స్తాత్ ॥

వి॒శ్వా రూ॑పాణి ప్రతి॒మోద॑మానా ।

ప్ర॒జాప॑తిగ్ం హ॒విషా॑ వ॒ర్ధయ॑న్తి ।

ప్రి॒యా దే॒వానా॑ముపయాతు య॒జ్ఞమ్ ॥ ౨ ॥

మృగశిర -

సోమో రాజా మృగశీర్షేణ ఆగన్న ।
శివన్ నక్షత్రం ప్రియమస్య ధామ ।
ఆప్యాయమానో బహుధా జనేషు ।
రేతః ప్రజాయ్యజమానే దధాతు ।
యత్తే నక్షత్రమ్ మృగశీర్షమస్తి ।
ప్రియగం రాజన్ ప్రియతమ్ప్రియాణామ్ ॥
తస్మై తే సోమ హవిషా విధేమ ।
శన్న ఏభి ద్విపదే శక్చాతుష్పదే ॥ ౩ ॥

ఆర్ద్ర -

ఆర్ద్రయా రుద్రః ప్రథమా న ఏతి ।
త్రేష్ఠో దేవానాం పతిరఘ్నియానామ్ ।
నక్షత్రమస్య హవిషా విధేమ ।
మా నః ప్రజాగం లిలిషన్శత పీరాన్ ।
హేతీ రుద్రస్య పరిణో వృణక్తు ।
ఆర్ద్రా నక్షత్రజ్ఞుషతాగం హవిర్నః ।
ప్రముఞ్చమానౌ దురితాని విశ్వౌ ॥
అపాఘశగంసన్నదతామరాతిమ్ ॥ ౪ ॥

పునర్వసు -

పు॒న॒ర్నో దే॒వ్యది॒తిస్పృ॑ణోతు ।
పు॒న॒ర్వసూ॒నః పు॒న॒రేతా॑య్య॒జ్ఞమ్ ।
పు॒న॒ర్నో దే॒వా అ॒భియ॑న్తు స॒ర్వే ।
పు॒నః పు॒నర్వో హ॒విషా॑ య॒జామః॑ ।
ఏ॒వా న దే॒వ్యది॒తిర॑న్తర్వా ।
వి॒శ్వస్య॑ భ॒ర్తృ జగ॑తః ప్ర॒తిష్ఠా॑ ।
పు॒న॒ర్వసూ హ॒విషా॑ వ॒ర్ధయ॑న్తి ।
ప్రి॒యన్తే॒వానా॒మప్యే॒తు పా॑థః ॥ ౫ ॥

పుష్యమి -

బృ॒హ॒స్పతిః॑ ప్ర॒థమ॑జ్ఞోయ॒మానః॑ ।
తి॒ష్యన్న॑క్ష॒త్రమ॑భి స॒మ్భూ॑భావ ।
త్రే॒ష్ఠో దే॒వానా॑మ్పూ॒తనా॑సు జి॒ష్ఠః ।
ది॒శోఽను॑ స॒ర్వో అ॒భయ॑న్నో అ॒స్తు ।
తి॒ష్యః పు॒రస్తా॑దు॒త మ॑ధ్య॒తో నః॑ ।
బృ॒హ॒స్పతి॑ర్నః ప॒రిపా॑తు ప॒శ్చాత్ ।
బా॒ధేతా॑న్వే॒ష్ఠో అ॒భయ॑శ్శృ॒ణుతా॑మ్ ।
సు॒వీర్య॑స్య ప॒తయ॑స్యామ ॥ ౬ ॥

తే॒భ్య॑స్స॒ర్పేభ్యో॑ మ॒ధు॑మ॒జ్ఞహో॑మి ॥ ౭ ॥

మఘాసు యజ్ఞగ్ం సుకృతజ్ఞాపనైమ్ || ౮ ||

పూర్వఫల్గునీ -

గవామ్ పతిః ఫల్గునీనామస్తి త్వమ్ ।
తదర్చమన్వరుణమిత్ర చారు ।
తన్ త్వా వయగ్ం సనితారగ్ం సనీనామ్ ।
జీవా జీవన్తముప సఃవ్యశేమ ।
యేనేమా విశ్వా భువనాని సజ్జితా ।
యస్య దేవా అనుసయన్తి చేతః ।
అర్చమా రాజాఽజరస్తు విష్వాన్ ।
ఫల్గునీనామృషభో రోరవీతి ॥ ౯ ॥

ఉత్తరఫల్గునీ -

శ్రేష్ఠో దేవానాం ఘృగవో భగాని ।
తత్త్వా విదుః ఫల్గునీస్తస్య విత్తైత్ ।
అస్మభ్యః క్షత్రమజరగ్ం సువీర్యమ్ ॥ (అస్మభ్యః క్షత్ర)
గోమదశ్వవదుపసన్నుదేహా ।
భగోహ ద్దాతా భగ ఇతృద్దాతా ।
భగో దేవీః ఫల్గునీరావివేశ ।
భగస్యేత్రమృసవశ్శమేమ ।
యత్ర దేవైస్సధమాదమ్నదేమ ॥ ౧౦ ॥

హస్తా -

ఆయాతు దే॒వస్స॑వి॒తోప॑యాతు ।
హి॒ర॒ణ్య॑యే॒న సు॑వృ॒తా ర॑థే॒న ।
వ॒హన్, హ॑స్త॒గ్ం సు॑భగ్వి॒ష్ణునా॑ప॒సమ్ ।
ప్ర॒యచ్ఛ॑న్తం ప॒పురి॑ం పు॒ణ్యమ॑చ్ఛ ।
హస్తః॑ ప్ర॒యచ్ఛ॑ త్వ॒మృత॑వ॒సీయః॑ ।
దక్షి॑ణే॒న ప్ర॑తి॒గృ॒హ్ణామ॑ ఏ॒నత్ ।
దా॒తా॒రమ॑ద్య స॒వితా॑ వి॒దేయ॑ ।
యో నో హస్తా॑య ప్ర॒సువా॑తి య॒జ్ఞమ్ ॥ ౦౦ ॥

చిత్ర -

త్వష్టా॑ నక్ష॒త్రమ॑భ్యే॒తి చిత్రా॑మ్ ।
సు॒భగ్ం స॒సం॑య్య॒వతి॑గ్ం రో॒చమా॑నామ్ ।
ని॒వేశ॑య॒న్నమృతా॑న్మ॒ర్త్యైగ్ శ్చ॑ ।
రూ॒పాణి॑ పి॒గ్ంశన్ భు॑వనాని వి॒శ్వా ॥
తన్న॑స్త్వష్టా తదు చిత్రా వి॒చష్టా॑మ్ ।
తన్న॑క్ష॒త్రం భూ॑రి॒దా అస్తు॑ మ॒హ్యమ్ ॥
తన్నః॑ ప్ర॒జాప్వీ॑ర॒వతీ॑గ్ం స॒నోతు॑ ।
గోభి॑ర్నా అ॒శ్వైస్స॑మనక్తు య॒జ్ఞమ్ ॥ ౦౧ ॥

స్వాతీ -

వాయుర్నక్షత్రమభ్యేతి నిష్ఠ్యామ్ ।
తిగ్మశృణో వృషభో రోరువాణః ।
సమీరయన్భువనో మాతలిశ్వా ।
అప ద్వేషాగ్ంసి నుదతామరాతీః ।
తన్నో వాయుస్తదు నిష్ఠ్య శృణోతు ।
తన్నక్షత్రం భూరిదో అస్తు మహ్యామ్ ।
తన్నో దేవానో అనుజానన్తు కామమ్ ।
యథా తరేమ దురితాని విశ్వా ॥ ౦౩ ॥

విశాఖా -

దూరమస్మచ్ఛత్రవో యన్తు భీతాః ।
తదిద్వైగ్నీ కృణుతాన్తద్విశాఖే ।
తన్నో దేవా అనుమదన్తు యజ్ఞమ్ ।
పశ్చాత్పురస్తాదభయన్నో అస్తు ।
నక్షత్రాణామభిపత్నీ విశాఖే ।
శ్రేష్ఠావిద్వైగ్నీ భువనస్య గోపా ।
విషాచశ్శత్రానపచాధమానౌ ।
అపక్షధన్నుదతామరాతిమ్ ॥ ౦౪ ॥

పూర్ణిమా -

పూర్ణో పశ్చాదుత పూర్ణో పురస్తాత్ ||
ఉన్నధ్యతః పార్థమాసి జిగాయ |
తస్యాన్దేవా అభిసవ్యసంతః |
ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్ |
ప్రభ్యీ సువర్చో యువతిస్సజోషాః ||
పార్థమాస్యదగాచ్ఛభమానా |
ఆప్యాయయన్తి దురితాని విశ్వో ||
ఉరుం దుహాయ్యజమానాయ యజ్ఞమ్ |

అనూరాధా -

ఋద్ధ్యస్స హవ్యైర్నమసోపసద్య |
మిత్రన్దేవమ్మిత్రధేయన్న అస్తు |
అనూరాధాన్, హవిషా వర్ధయంతః |
శతజ్ఞోవేమ శరదస్సపీరాః |
చిత్రన్నక్షత్రముదగాత్పురస్తాత్ ||
అనూరాధా స ఇతి యద్వదన్తి |
తన్నిత్ర ఏతి పభిభర్దేవయానైః |
హిరణ్యయైర్వితతైరన్తరిక్షే || ౧౬ ||

శ్లోకా -

ఇ॥ శ్లో॥ శ్లో॥ మను నక్షత్రమేతి ।
యస్మిన్మృత్యుత తూర్వే తతార ।
తస్మిన్మృత్యుమృత్యుతన్మహానాః ।
క్షుధస్తరేమ దురితిన్మరిష్టిమ్ ।
పురన్దరాయ వృషభాయ ధృష్ణవే ॥
అపాథాయ సహమానాయ మిథుషే ॥
ఇన్ద్రాయ శ్లో॥ మధుమన్మహానా ।
ఉరుజ్జ్యోతు యజమానాయ లోకమ్ ॥ ౧౭ ॥

మూలా -

మూలమృత్యుః ప్రియవతీవ్యదేయ ।
పరాచ్యేతు నిర్ముతిః పరాచా ।
గోభిర్నక్షత్రమ్మృత్యుః సమక్తమ్ ।
అహర్భూయాద్యజమానాయ మహ్యమ్ ॥
అహర్నో అద్య సువితే దధాతు ।
మూలన్నక్షత్రమితి యద్వదన్తి ।
పరాచీవ్యచా నిర్ముతిస్సుదామి ।
శివమృత్యుయై శివమస్తు మహ్యమ్ ॥ ౧౮ ॥

పూర్వోషాథా -

యా ది॒వ్యో ఆ॒పః ప॒యసా స॒మ్భూ॒భూ॒వుః ।
యా అ॒న్తరి॑క్ష ఉ॒త పా॒ర్థి॒వీ॒ర్యః ।
యాసా॑మ॒షాథా అ॒ను॒యన్తి కా॒మమ్ ॥
తా న॒ ఆప॑శ్శగ్గ్ స్తో॒నా భ॑వన్తు ।
యాశ్చ॑ కూ॒ప్యా యాశ్చ॑ నో॒ద్వోస్స॒ముద్రి॑యాః ॥
యాశ్చ॑ వైశ॒స్తీరు॑త ప్రా॒సచీ॑ర్యః ।
యాసా॑మ॒షాథా మ॒ధు భ॑క్షయన్తి ।
తా న॒ ఆప॑శ్శగ్గ్ స్తో॒నా భ॑వన్తు ॥ ౧౯ ॥

ఉత్తరోషాథా -

తన్నో॑ వి॒శ్వే ఉ॒ప శృ॑ణ్వన్తు దే॒వాః ।
తద॒షాథా అ॒భిస॑యన్తు య॒జ్ఞమ్ ।
తన్న॑క్ష॒త్రం ప్ర॑థతా॒మృశు॑భ్యః ।
కృ॒షిర్వృ॒ష్టిర్య॑జమా॒నాయ॑ కల్పతామ్ ।
శు॒భ్రాః క॒న్యో యు॑వతయస్సు॒పేశ॑సః ।
కర్ణ॑కృతస్సుకృతా॑ పీ॒ర్యావ॑తీః ।
వి॒శ్వాన్ దే॒వాన్, హ॒విషా॑ వర్ధయన్తిః ।
అ॒షాథాః కా॒మము॑పయాన్తు య॒జ్ఞమ్ ॥ ౨౦ ॥

అభిజిత్ -

యస్మిన్పుష్కరిభ్యజయత్సర్వమేతత్ ।
అముఞ్చ్ఛ లోకమిదమూచ సర్వమ్ ।
తన్నో నక్షత్రమభిజిద్విజిత్య ।
శ్రియన్దధాత్వహానియమానమ్ ।
ఉభౌ లోకౌ బ్రహ్మణా సజ్జితేమా ।
తన్నో నక్షత్రమభిజిద్విచష్టామ్ ।
తస్మిన్వయమ్పుతనా సజ్జాయేమ ।
తన్నో దేవానాం అనుజానన్తు కామమ్ ॥ ౨౦ ॥

శ్రవణమ్ -

శృణ్వంతి శ్రోణామమృతస్య గోపామ్ ।
పుణ్యామస్యా ఉపశృణోమి వాచమ్ ।
మహిద్దేవీవ్యష్ణుపత్నీమజౌర్యమ్ ।
ప్రతీచీ మేనాగం హవిషా యజామః ।
త్రేధా విష్ణురురుగాయో విచక్రమే ।
మహిద్దేవమ్పుణివీమన్తరిక్షమ్ ।
తచ్ఛౌతైతిశ్రవ ఇచ్ఛమానా ।
పుణ్యగ్న్ స్తోకయ్యజమానాయ కృణ్వతీ ॥ ౨౧ ॥

ధనిష్ఠ -

అ॒ష్టా దే॒వా వ॑స॒వస్సో॒మ్యా॒సః ।
చ॒త॒స్రో దే॒వీ॒ర॒జ॒రాః శ్ర॑వి॒ష్ఠాః ।
తే య॒జ్ఞమ్నా॑న్తు ర॒జ॒సః ప॒రస్తా॑త్ ।
స॒వ్యధృ॑తీ॒ణమ॒మృత॑గ్గ్ స॒వ్యస్తి ।
య॒జ్ఞన్నః॑ పాన్తు వ॒సవః॑ పు॒రస్తా॑త్ ।
ద॒క్షి॒ణతో॑ఽభి॒యన్తు॑ శ్రవి॒ష్ఠాః ।
పు॒ణ్యన్న॑క్ష॒త్రమ॒భి స॒వ్యో॒శామ ।
మా నో॑ అ॒రాతి॑ర॒ఘశ॒గ్గ్ంసా॑గన్న్ ॥ ౨౩ ॥

శతభిషక్ -

క్ష॒త్రస్య॑ రా॒జా వ॑రు॒ణోఽభి॑రా॒జః ।
నక్ష॑త్రా॒ణాగ్ం శ॒తభి॑ష॒గ్వసి॑ష్ఠః ।
తా దే॒వేభ్యః॑ కృ॒ణు॒తో దీ॒ర్ఘ॑మాయుః ।
శ॒తగ్ం స॒హస్రా॑ భే॒షజా॑ని ధ॒త్తః ।
య॒జ్ఞన్నో॑ రా॒జా వ॑రు॒ణ ఉ॑పయాతు ।
తన్నో॑ వి॒శ్వే అ॒భి స॒య్యన్తు॑ దే॒వాః ।
తన్నో॑ నక్ష॑త్రగ్ం శ॒తభి॑ష॒గ్భుషా॑ణమ్ ।
దీ॒ర్ఘ॑మాయుః ప్రతి॑రన్యే॒షజా॑ని ॥ ౨౪ ॥

పూర్వోభాద్ర -

అ॒జ ఏ॒కపా॒దుద॒గాత్పుర॑స్థాత్ ॥
వి॒శ్వా॒భూతా॑ని ప్ర॒తి మో॒దమా॑నః ।
తస్య॑ దే॒వాః ప్ర॒సవ॑య్యంతి సర్వే ॥
ప్రో॒ష్ఠప॒దాసో॑ అ॒మృత॑స్య గో॒పాః ।
వి॒భ్రాజ॑మానస్సమి॒థాన॑ ఉ॒గ్రః ।
ఆ॒ది॒ష్టరి॑క్షమరు॒హదగ్ధ్వా॑మ్ ।
తగ్ం॑ సూ॒ర్యన్దే॒వమ॒జమే॑కపాదమ్ ।
ప్రో॒ష్ఠప॒దాసో॑ అను॒యంతి॑ సర్వే ॥ ౨౫ ॥

ఉత్తరౌభాద్ర -

అ॒హిర్భు॑భి॒యః ప్ర॒థమా॑న ఏ॒తి ।
త్రే॒ష్ఠో దే॒వానా॑ము॒త మా॑నుషాణామ్ ।
తమ్యో॑ష్ణాణాస్సో॒మపా॑స్సో॒మ్యాసః॑ ।
ప్రో॒ష్ఠప॒దాసో॑ అ॒భిర॑క్షంతి సర్వే ॥
చ॒త్వార॑ ఏ॒కమ॒భి కర్ణ॑ దే॒వాః ।
ప్రో॒ష్ఠప॒దా స॒ ఇతి॑ యాన్, వద॑ంతి ।
తే ఋ॒భియ॑మ్పరి॒షద్యగ్గ్ స్తు॑వంతః ।
అ॒హిగ్ం॑ రక్ష॒ంతి న॑మసో॒పసద్య॑ ॥ ౨౬ ॥

రేవతీ -

పూ॒షా రే॒వత్య॑న్వే॒తి ప॑న్థామ్ ।
పు॒ష్టిప॑తీ ప॒శుపా॑ వా॒జ॒బ॒న్ధ్యా ।
ఇ॒మాని॑ హ॒వ్య ప్ర॑యతా జ॒షాణా॑ ।
సు॒గైర్నా॑ యా॒నైరు॑పయాతా॒య్యజ్ఞా॑మ్ ।
క్షు॒ద్రాన్ప॒శూచ్ర॑క్షతు రే॒వతీ॑ నః ।
గా॒వా నో॑ అ॒శ్వాగ్ం అ॒న్వేతు॑ పూ॒షా ।
అ॒న్నగ్ం ర॑క్ష॒న్తా బ॒హుదా॑ వి॒రూప॑మ్ ।
వా॒జగ్ం స॒నుతా॑య్య॒జమానా॑య య॒జ్ఞామ్ ॥ ౨౭ ॥

అశ్వినీ -

తద॒శ్వినో॑ వ॒శ్యయు॑జోపయాతామ్ ।
శు॒భ॒శ్శుమి॑ష్ఠా సు॒యమే॑భిర॒శ్వైః ।
స్వ॒న్నక్ష॑త్రగ్ం హ॒విషా॑ య॒జన్తా॑ ।
మ॒ధ్వాస॑మ్పూ॒క్తై య॑జ॒షా స॑మ॒క్తై ।
యా దే॒వానా॑మ్భి॒షశౌ॑ హ॒వ్యవౌ॒హా ।
వి॒శ్వస్య॑ దూతా॒వమృత॑స్య గో॒పా ।
తా నక్ష॑త్రజ్ఞా॒జషా॑ణోపయాతామ్ ।
న॒మోఽశ్వ॑భ్యోం కృ॒ణుమో॑ఽశ్వ॒యుగ్భ్యా॑మ్ ॥ ౨౮ ॥

భరణీ -

అప పా॑ష్కాన॑మ్భర॑ణీర్భర॑న్తు ।
తద్వ॑మో రా॒జా భగ॑వాన్ వి॒చ॑ష్టామ్ ।
లో॒క॒స్య రా॒జా మ॒హా॒తో మ॒హాన్, హి ।
సు॒గ॒న్ధః ప॒థ్వా మ॒భయ॑జ్ఞుణోతు ।
యస్మి॑న్మక్ష॑త్రే య॒మ ఏతి॑ రా॒జా॑ ॥
యస్మి॑న్నేన॒మభ్య॑షి॒చ్ఛాన్త దే॒వాః ।
తద॑స్య చి॒త్రగ్ం హ॒విషా॑ య॒జామ॑ ।
అప పా॑ష్కాన॑మ్భర॑ణీర్భర॑న్తు ॥ ౨౯ ॥

కృష్ణ చతుర్దశీ -

ని॒వే॒శన్ స॒ంజ్ఞమ॑న్ వ॒సూనా॑వ్యి॒శ్వా రూ॒పాణి॑ వ॒సూన్యా॑వే॒శయ॑న్తీ ।
స॒హస్ర॑పోషగ్ం సు॒భగా॑ ర॒రాణా॑ సా న ఆగ॑న్వర్చ॒సా స॒వ్యదా॑నా ॥ ౩౦ ॥

అమావాస్య -

య॒త్యే దే॒వా అద॑ధుర్భాగ॒భేయ॑మ॒మావా॑స్యే స॒వ్యస॑న్తో మ॒హిత్వా॑ ।
సా నో॑ య॒జ్ఞం పి॑పృహి వి॒శ్వవారే॑ ర॒యిన్నో భే॑హి సు॒భగే॑ సు॒వీర॑మ్ ॥

ఓం శా॒న్తిః శా॒న్తిః శా॒న్తిః ॥

